

آموزش حسابان دوازدهم

توابع یکنوا

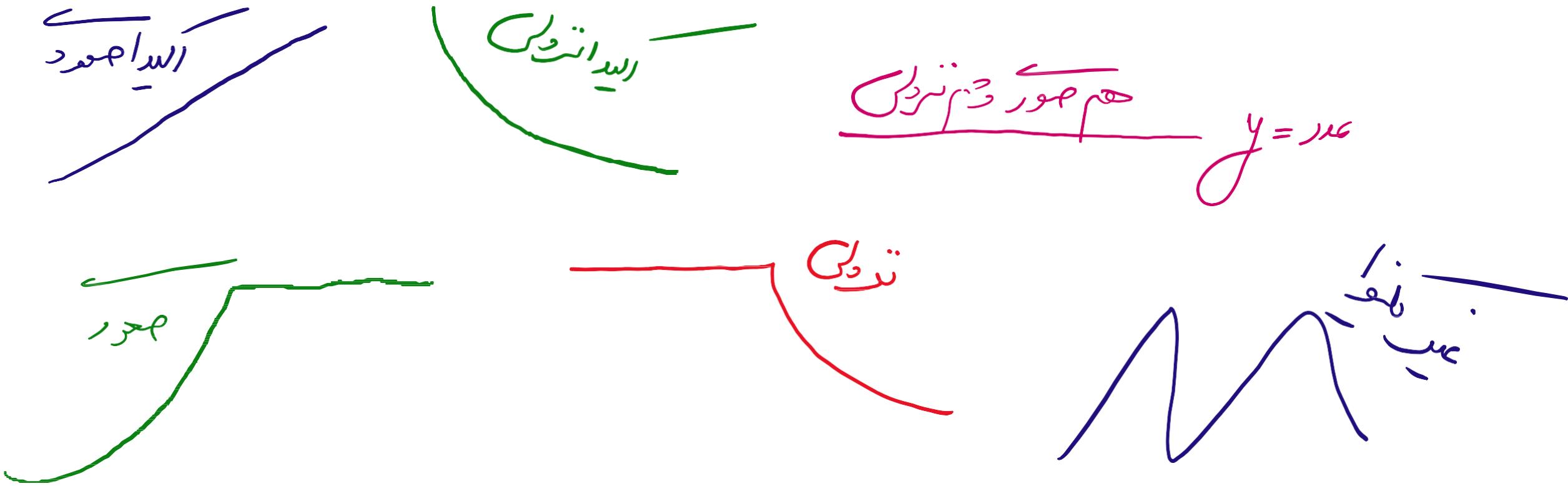
(فصل اول - درس دوم)

علی جبرا | سایت تخصصی آموزش ریاضی

ALIGEBRA.COM

۰۹۱۲۷۷۴۴۲۸۱ – ۰۹۱۲۷۷۴۴۳۸۹

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به سایت Algebra.com است و هرگونه استفاده از این اثر و انتشار آن در پایگاه های مجازی بدون کسب مجوز منوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

۱

در بازه‌ای که تابع با ضابطه‌ی $f(x) = |x - 2| + |x - 3|$ است، نمودار آن با نمودار تابع $g(x) = 2x^2 - x - 1$ چند

نقطه مشترک هستند؟

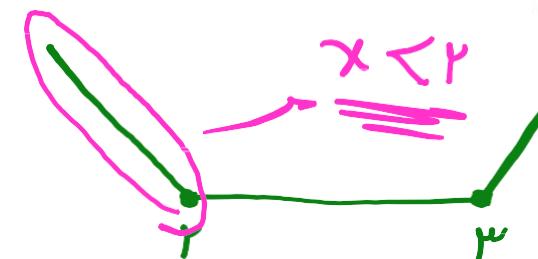
$$f(x) = |x - 2| + |x - 3| \quad \begin{cases} x = 2 \rightarrow f = 1 \\ x = 3 \rightarrow f = 1 \end{cases}$$

$x < 2$

$$\rightarrow f(x) = -x + 1 - x + 3 = -2x + 4$$

$$\rightarrow 2x^2 - x - 1 = -2x + 4 \rightarrow 2x^2 + x - 5 = 0$$

$$\rightarrow \Delta = 1 - 4(2)(-5) = 41$$

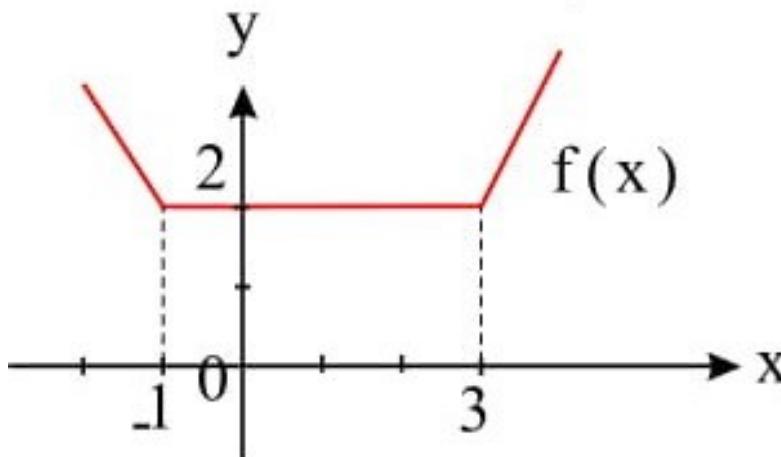
$$\rightarrow \begin{cases} x = \frac{-1+4}{2} = \frac{3}{2} = 1.5 \\ x = \frac{-1-4}{2} = -2.5 \end{cases}$$

$$x = -2.5$$

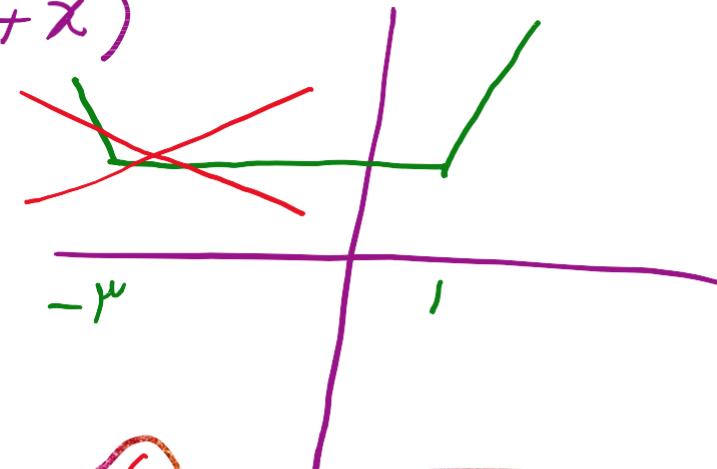
$$x = -2.5$$

۲

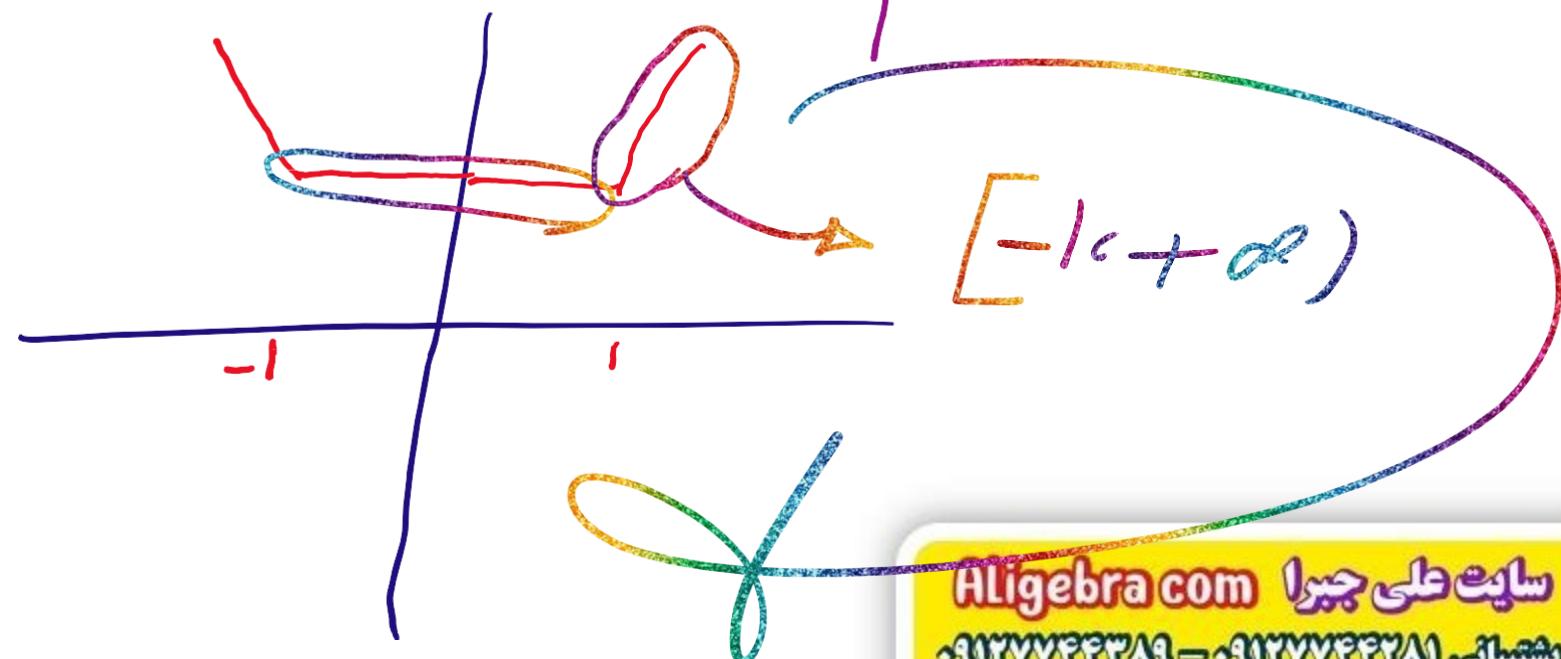
اگر نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت زیر باشد، بزرگ‌ترین بازه‌ای که تابع $y = f(2 + |x|)$ در آن صعودی باشد، کدام است؟

$$\rightarrow y = f(1+x)$$

$$y = f(1+|x|)$$

اگر تابع f در بازه اعداد حقیقی اکیداً نزولی باشد، دامنه تابع $g(x) = \sqrt{f(|x+3|) - f(|x-2|)}$ کدام است؟

$$f(|x+3|) - f(|x-2|) \geq 0 \Rightarrow f(\underline{|x+3|}) \geq f(\underline{|x-2|})$$

$$\Rightarrow |x+3| \leq |x-2| \quad \cancel{\text{نکته}} \quad x+3 \leq x-2$$

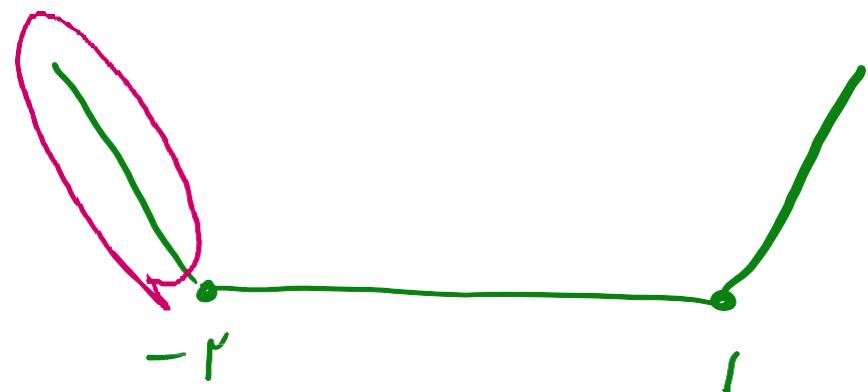
$$10x \leq -5 \Rightarrow x \leq -\frac{1}{2}$$

$$D_g = \left(-\infty, -\frac{1}{2} \right]$$

$$f(a) \geq f(b) \Rightarrow \begin{cases} a > b \\ a \leq b \end{cases} \Rightarrow a \leq b$$

تابع با ضابطه $f(x) = |x + 2| \oplus |x - 1|$ اکیداً نزولی است؟

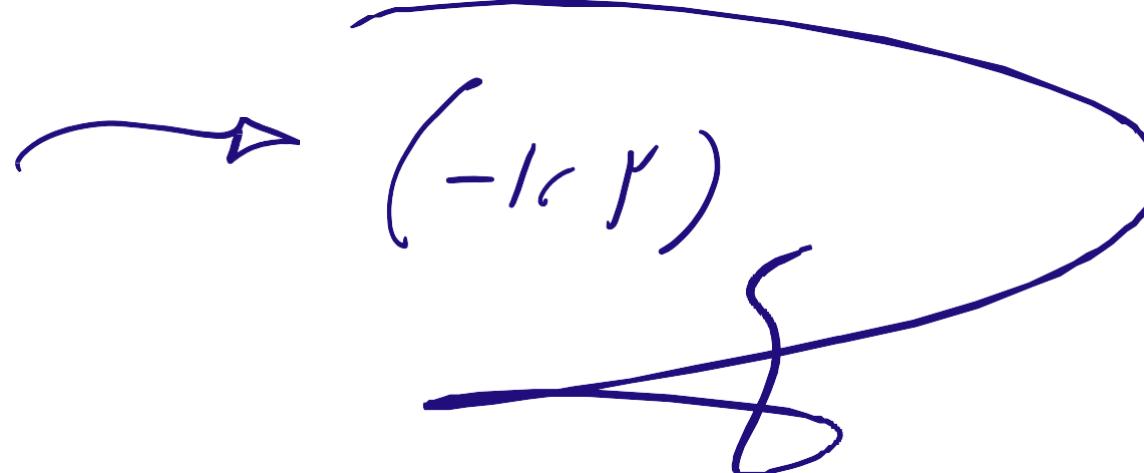
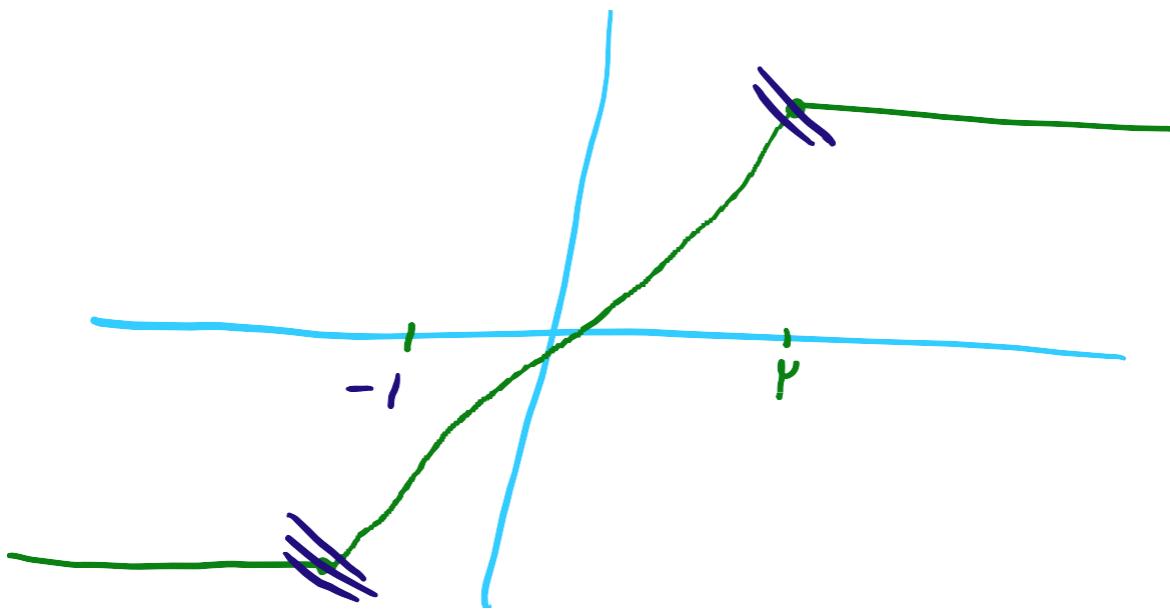
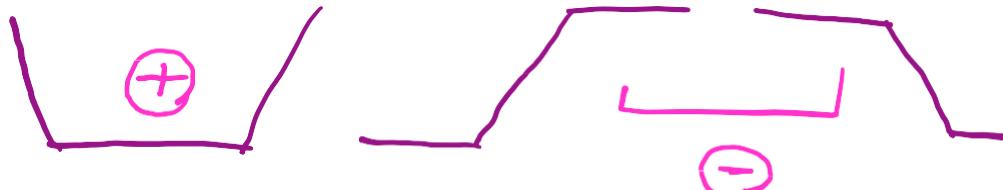
$$\begin{cases} x+2=0 \rightarrow x=-2 \rightarrow f=\mu \\ x-1=0 \rightarrow x=1 \rightarrow f=\mu \end{cases}$$

تابع با ضابطه $f(x) = |x+1| - |x-2|$ اکیداً صعودی است؟

$$f(x) = -1 \rightarrow f = -\mu$$

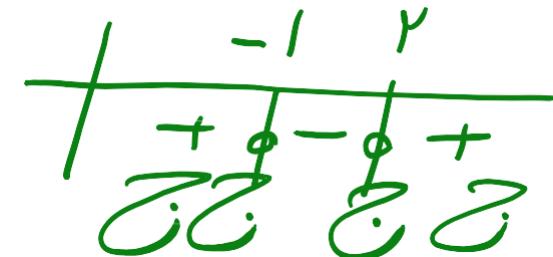
$$x = \mu \rightarrow f = \mu$$

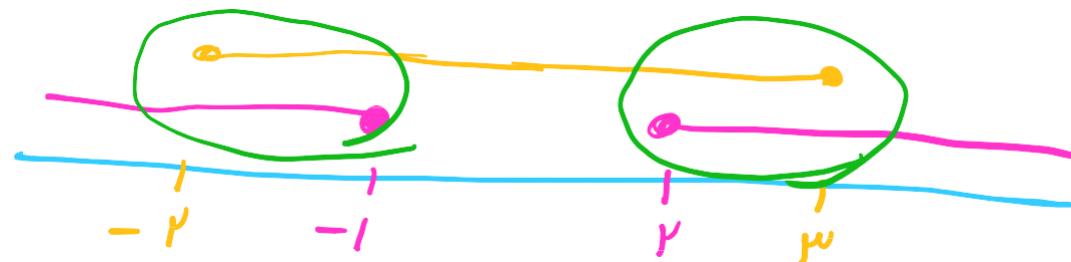
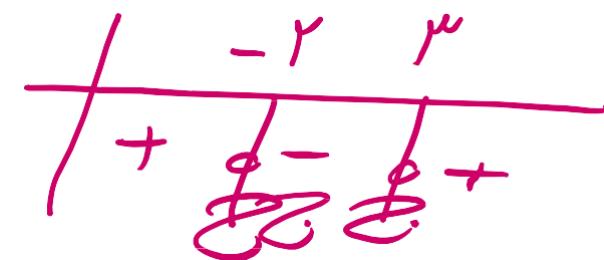
۶ حدود m کدام باشد تا تابع $f = \{(5, 6), (3, m^2 - m), (-4, 2), (4, m^2 - m)\}$ یک تابع صعودی باشد؟

$$f = \left\{ (-5, 6), \left(3, \frac{m^2 - m}{m} \right), \left(4, \frac{m^2 - m}{m} \right), (0, 4) \right\}$$

$$m^2 - m \geqslant 4 \rightarrow m^2 - m - 4 \geqslant 0 \rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ x = 4 \end{cases}$$

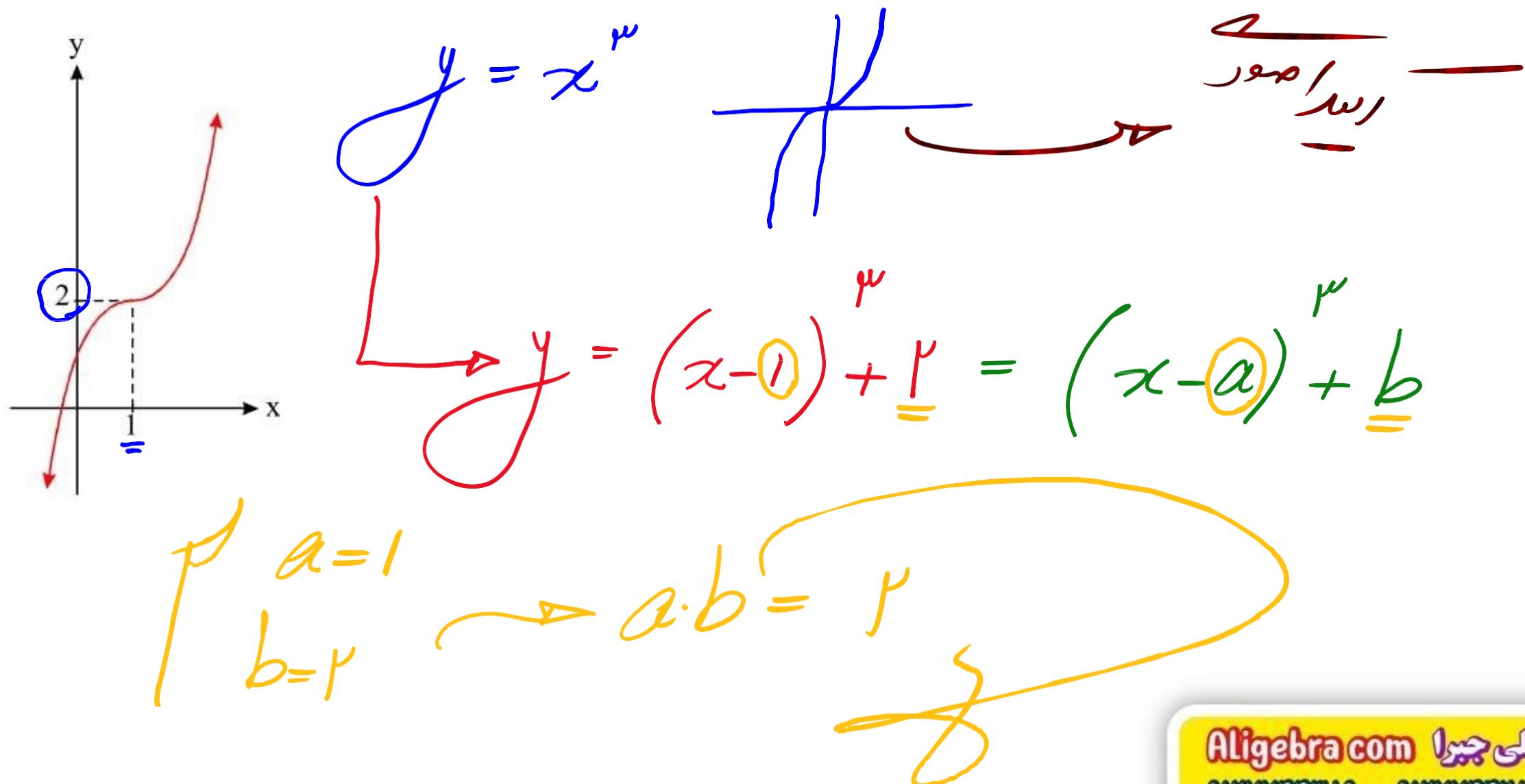
$$m^2 - m \leqslant 4 \rightarrow m^2 - m - 4 \leqslant 0 \rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ x = -4 \end{cases}$$

$$\therefore \text{حدو} = [-4, -1] \cup [1, 4]$$

نمودار تابع با ضابطه $y = (x - a)^n + b$ کدام است؟

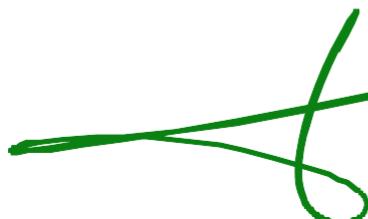
۸

اگر تابع f نزولی و دامنه آن $\mathbb{R}$ باشد، دامنه تابع $y = \sqrt{f(2) - f(|x-1|)}$ کدام است؟

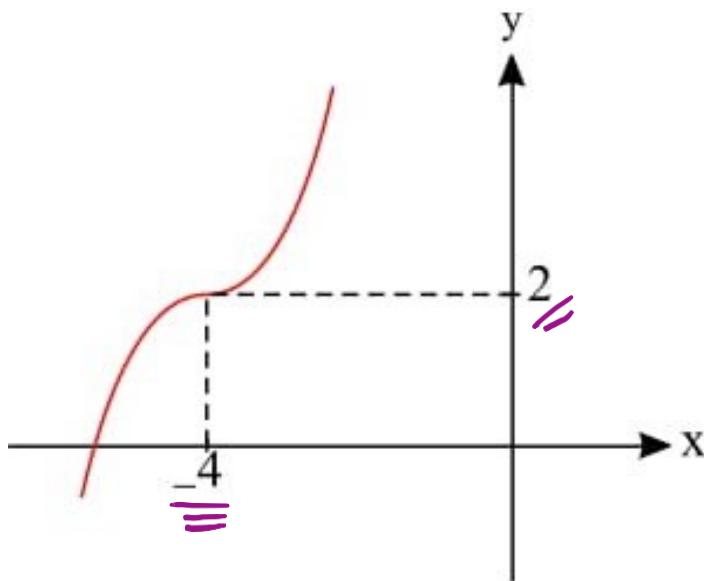
$$f(2) - f(|x-1|) \geq 0 \rightarrow f(|x-1|) \leq f(2)$$

$$\rightarrow |x-1| \geq 2 \rightarrow \begin{cases} x-1 \geq 2 \\ x-1 \leq -2 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x \geq 3 \\ x \leq -1 \end{cases}$$

$$D_y = (-\infty, -1] \cup [3, +\infty)$$

اگر نمودار $y = (x + \underline{a})^{\underline{m}} + \underline{b}$ بصورت مقابل باشد، حاصل $a \times b$ است؟

$$y = x^m$$

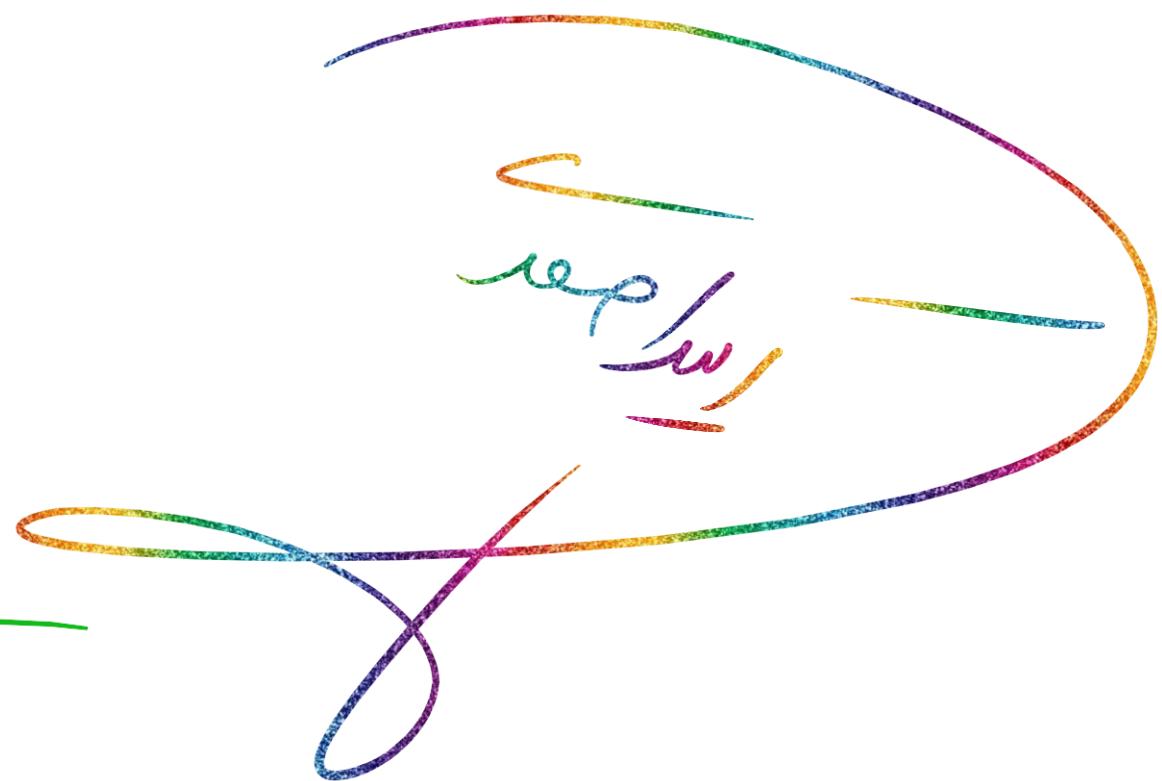
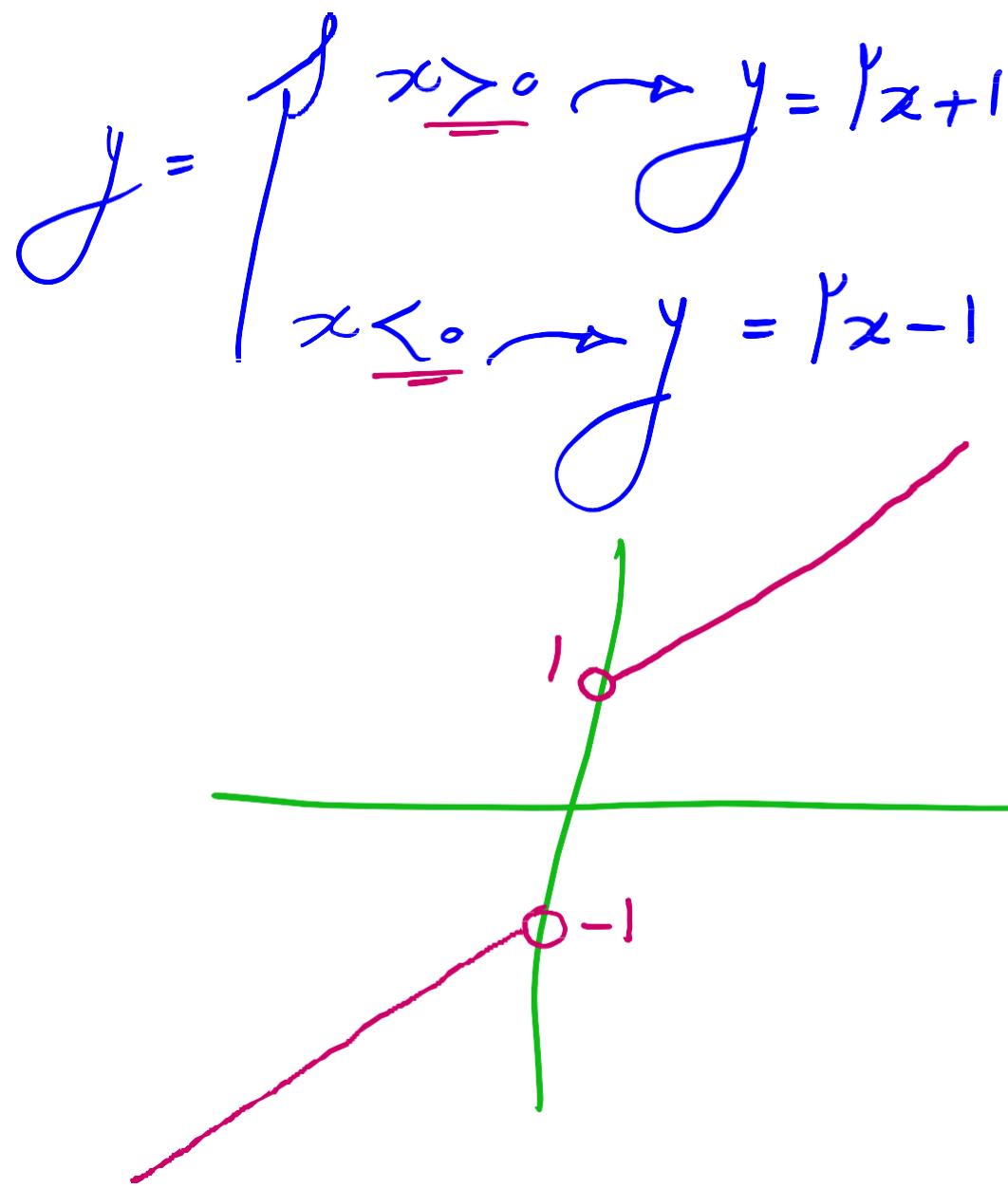
$$\rightarrow y = (x + \underline{f}) + \underline{r}^m$$

$$\begin{cases} a = f \\ b = r \end{cases}$$

$$\rightarrow a \cdot b = 1$$

۱۰

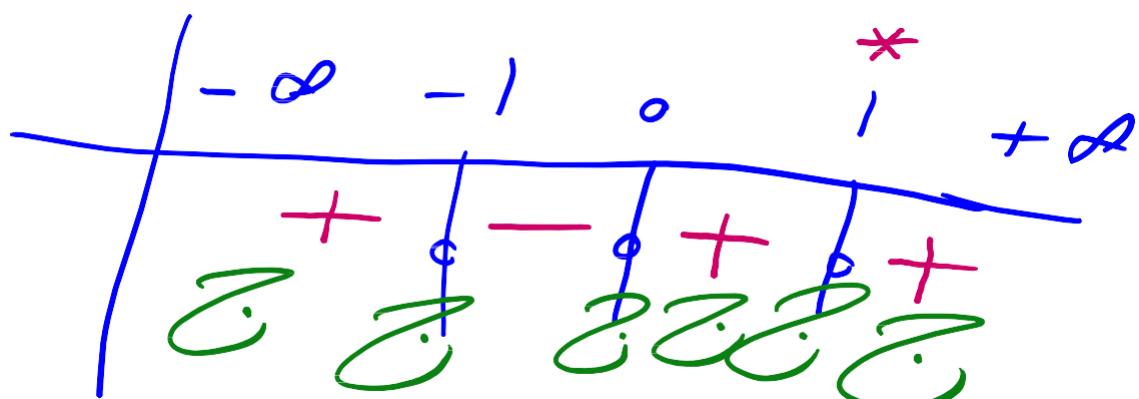
تابع $y = 2x + \frac{|x|}{x}$ در دامنه خود چگونه است؟

اگر تابع f اکیداً صعودی و $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$ باشد، آن‌گاه دامنه $f(1) = \underline{\underline{-}}$ کدام است؟

$$(x^m - x) f(x) \geq 0$$

$$\begin{aligned} 1) \quad x^m - x &= 0 \Rightarrow x(x-1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 1 \end{cases} \\ 2) \quad f(x) &= 0 \Rightarrow x = 1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} D &= \mathbb{R} - \{-1\} \\ a &= -1 \\ b &= 0 \end{aligned}$$

$$\Rightarrow a+b = -1$$

۱۲

اگر تابع $f = \{(3, 5), (\sqrt{10}, 4), (4, a), (5, -a+4)\}$ اکیداً نزولی باشد، حدود a کدام است؟

$$-a+4 < a < 4 < \omega$$

۱) $-a+4 < a \rightarrow -4a < -4 \rightarrow a > 1$

۲) $a < 4$

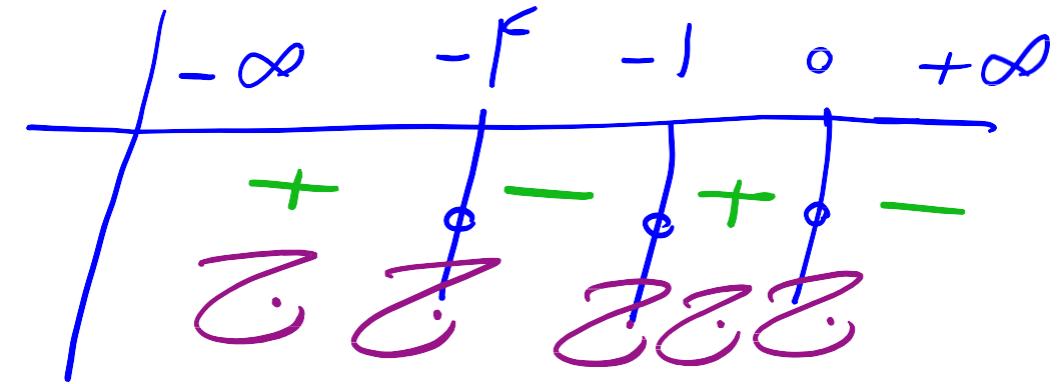
۱۳

تابع f در کل اعداد حقیقی اکیداً نژولی است و $g(x) = \sqrt{(x^2 + 4x)f(x)}$ کدام است؟

$$(x^2 + 4x) f(x) \geq 0$$

$$1) x^2 + 4x = 0 \rightarrow \begin{cases} x=0 \\ x=-4 \end{cases}$$

$$2) f(x)=0 \rightarrow x=-1$$

$$\mathcal{D}_g = (-\infty, -4] \cup [-1, \infty)$$

۱۴

با ازای چند مقدار صحیح m تابع $f(x) = \left(\frac{3m+1}{4}\right)^x$ نزولی است؟

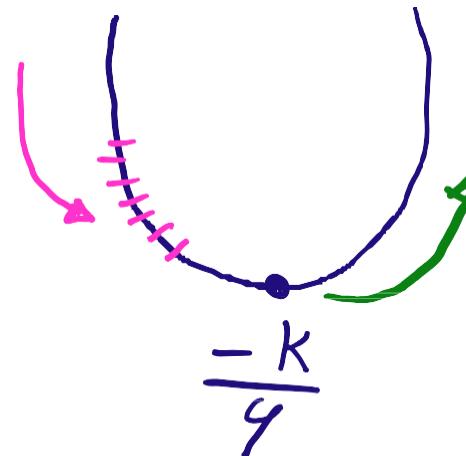
$$y = a^x$$

↗ $a > 1$
 ↘ تردی $0 < a \leq 1$

$$\begin{aligned}
 & \circ \quad \frac{3m+1}{4} \leq 1 \quad \xrightarrow{x^k} \quad \circ \quad \frac{3m+1}{4} \leq 1 \quad \xrightarrow{-1} \quad -1 \leq m \leq \mu \\
 & \div \mu \quad \xrightarrow{\quad} \quad \frac{-1}{\mu} \leq m \leq 1
 \end{aligned}$$

تابع $f(x) = 3x^3 + kx + 3k^3$ در بازه $[-2, +\infty)$ صعودی است. حدود کدام است؟

$$x = \frac{-b}{3a} = \frac{-k}{9}$$

$$\begin{aligned} -\mu &\geq \frac{-k}{9} \\ \Rightarrow -1\mu &\geq -k \\ \Rightarrow k &\geq 1\mu \end{aligned}$$

۱۶

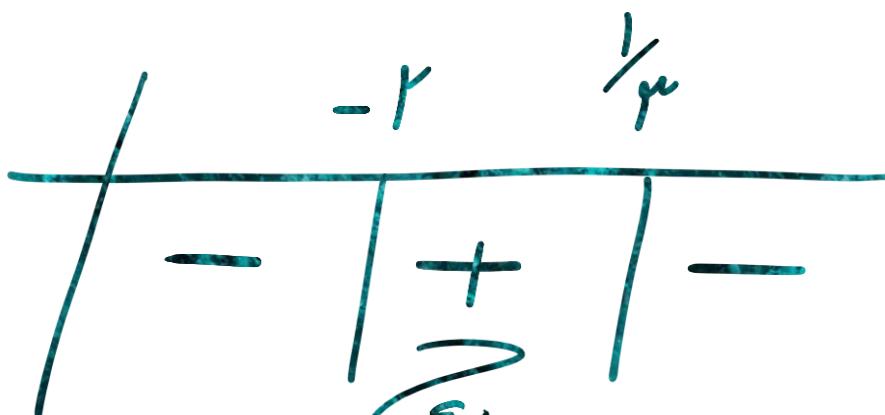
بزرگ‌ترین بازه برای k که در آن تابع نمایی $y = \left(\frac{\omega - k}{1 - \mu k}\right)^x$ همواره اکیداً صعودی باشد، کدام است؟

$$\frac{\omega - k}{1 - \mu k} > 1 \Rightarrow \frac{\omega - k}{1 - \mu k} - 1 > 0 \Rightarrow \frac{\omega - k - 1 + \mu k}{1 - \mu k} > 0.$$

$$\oplus \mu k + 1 \quad \frac{1 - \mu k}{1 - \mu k} > 0.$$

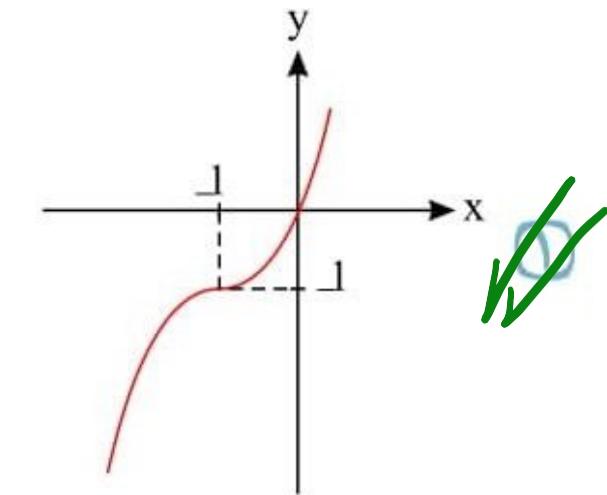
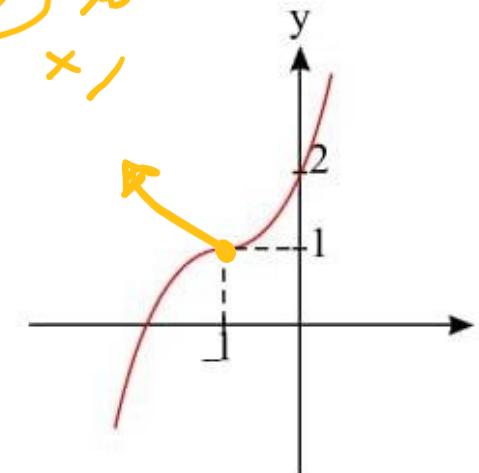
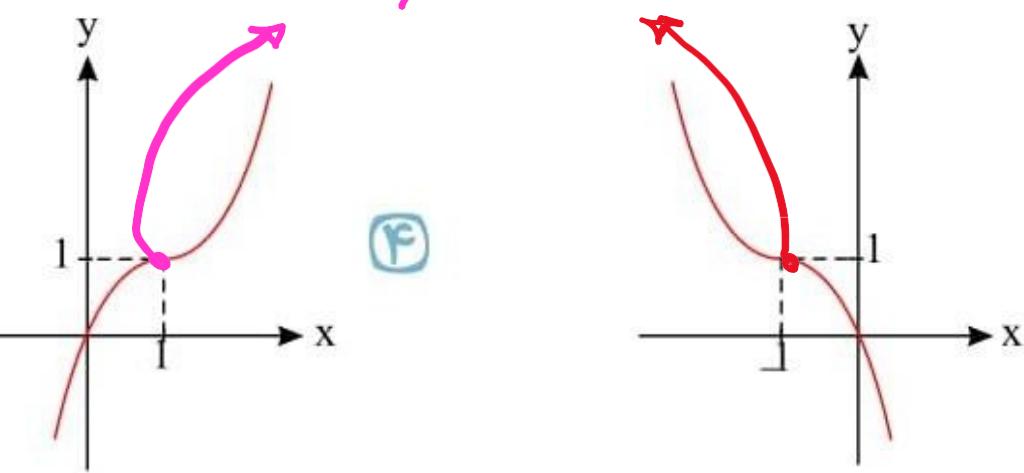
$$\mu k + 1 = 0 \Rightarrow k = -\mu$$

$$1 - \mu k = 0 \Rightarrow k = \frac{1}{\mu}$$

$$-\frac{1}{\mu} < k < \frac{1}{\mu}$$

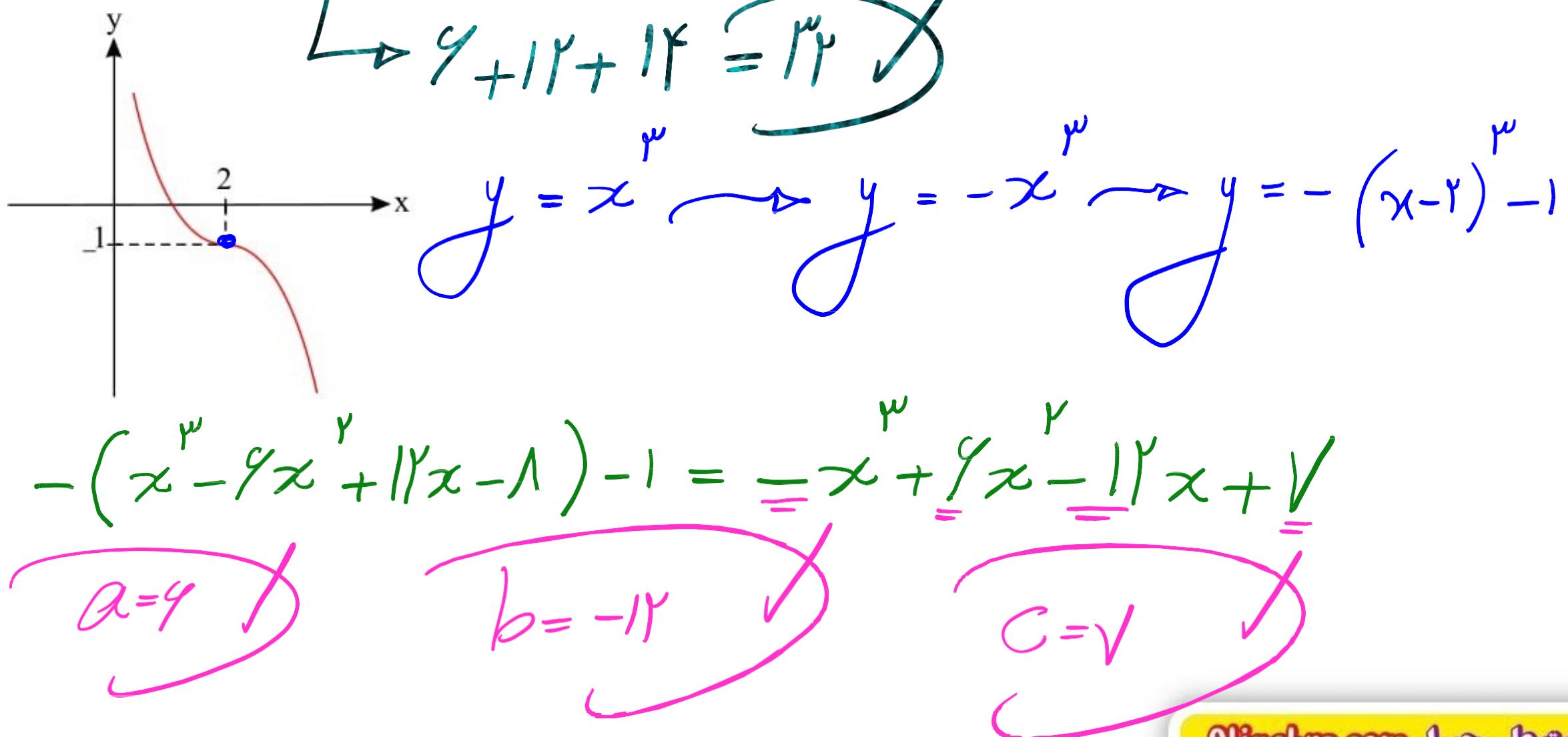
نمودار تابع $y = x^3 + 3x^2 + 3x$ کدام است؟

$$y = x^3 + 3x^2 + 3x + 1 - 1 = (\underline{\underline{x+1}})^3 - \underline{\underline{1}}$$

۱) $\Rightarrow$ ۱ و اصره میشی.

اگر نمودار تابع $y = \underline{x}^m + \underline{ax}^n + \underline{bx} + \underline{c}$ کدام است؟

کدام یک از توابع زیر در طول دامنه تعریف خود نزولی است؟ [ ]، نماد جزء صحیح است.

$$\begin{cases} x \in \mathbb{Z} & \rightarrow c \\ x \notin \mathbb{Z} & \rightarrow -1 \end{cases}$$

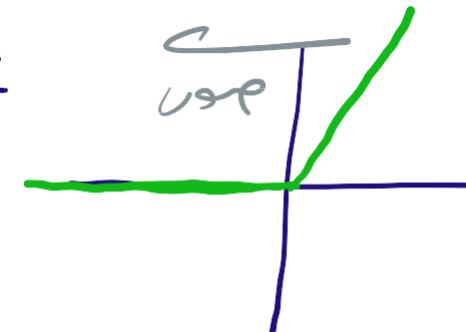
$$y = x \left(\frac{1}{[x] + [-x]} \right)$$
P

$$y = |x| + |x - 1|$$
X

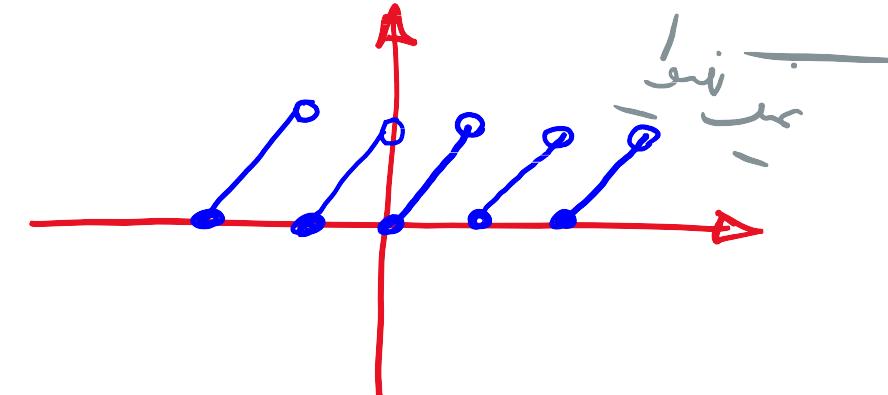
$$y = x - [x]$$
X

$$y = x + |x|$$
X

$$\begin{cases} x \geq 0 & \rightarrow y = x \\ x < 0 & \rightarrow y = 0 \end{cases}$$

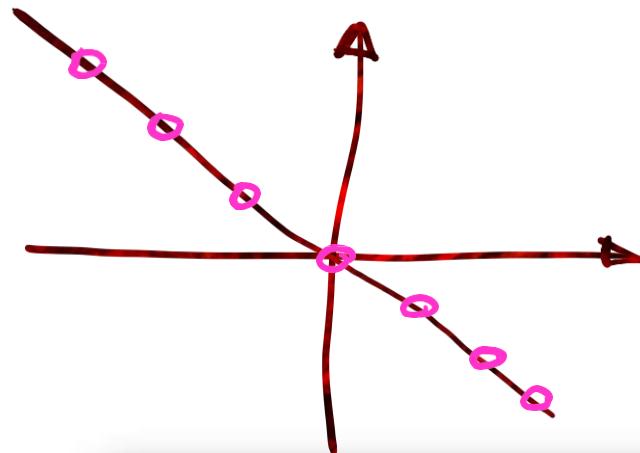
۲)

$$\begin{cases} x = 0 & \rightarrow y = 1 \\ x = 1 & \rightarrow y = 1 \end{cases}$$

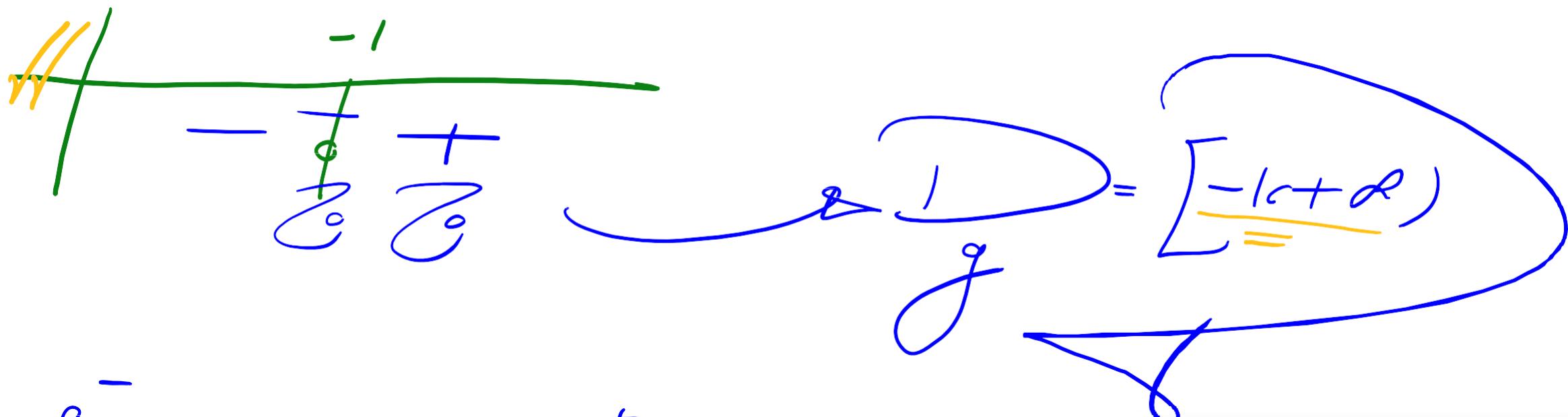

$$\begin{cases} y = -x \\ x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

اگر تابع پیوسته $y = f(x)$ با دامنه $\mathbb{R}$ اکیداً نزولی باشد و داشته باشیم: $f(\underline{x}) = \infty$; آنگاه دامنه $g(x) = \sqrt{(x - \underline{x})^2 f(\underline{x} - x)}$ باشد و داشته باشیم: ۲۰

$$f(1-x) \geq 0 \rightarrow f(1-x) = 0 \rightarrow 1-x = 1 \rightarrow x = -1$$

$$f(x) \rightarrow f(1-x)$$